

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/234/2016
Identifikačné číslo spisu:	6116212338
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6116212338.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloleté dieťa C., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho u matky, v konaní zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky I. nar. X.X.XXXX, bývajúcej v L. Y., zastúpenej JUDr. Katarínou Chalkovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Klincová 16637/37/A a otca C., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho v J., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 36P 182/2016, o dovolaní matky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. októbra 2016, sp. zn. 13 CoP 65/2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj "súd prvej inštancie") uznesením z 22. augusta 2016, č. k. 36 P 182/2016-25 rozhodol o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že dočasne zveril maloletého C., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil dočasne povinnosť prispievať na výživu maloletého C., nar. XX.X.XXXX sumou 200,- € mesačne vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, otcovi priznal dočasne oprávnenie stretávať sa s maloletým C., nar. XX.X.XXXX každý týždeň v pondelok, stredu a piatok od 10.00 hod. do 12.00 hod. a v nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod., otcovi priznal oprávnenie v stanovené dni a hodiny maloletého od matky pred vchodom jej domu prevziať a povinnosť maloletého matke v stanovené dni a hodiny pred vchodom jej domu odovzdať. Matke uložil povinnosť v stanovené dni a hodiny maloletého na styk s otcom pripraviť a styk s maloletým otcovi umožniť. Zároveň súd určil, že toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32 P 160/2016.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie matky uznesením z 21. októbra 2016, sp. zn. 13 CoP 65/2016 uznesenie prvoinštančného súdu ako vecne správne potvrdil. Predmetom odvolacieho konania sa stalo rozhodnutie v časti, v ktorej súd prvej inštancie dočasne upravil styk otca s

maloletým dieťaťom. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia v napadnutej časti, nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností. Dôvody, pre ktoré rozhodol správne analyzoval a vysvetlil v odôvodnení rozhodnutia. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožnil aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkázal, keď dospel k záveru, že odvolanie matky maloletého nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia. V konaní bolo nesporné, že rodičia maloletého spolu nežijú a tak z tvrdení otca, ako aj z tvrdení matky maloletého vyplýva, že sa o stretávaní otca s maloletým nevedia dohodnúť tak, aby medzi nimi nedochádzalo k rozporom. Rozsah úpravy styku otca s maloletým, tak ako ho určil súd prvej inštancie je v záujme maloletého dieťaťa. Matka neuviedla také skutočnosti, ktoré by bránili vzhľadom na režim maloletého dieťaťa jeho styku s otcom.

Toto uznesenie odvolacieho súdu napadla včas podaným dovolaním matka z dôvodu § 420 písm. f/ C.s.p. z dôvodu, že odvolací súd svojim postupom porušil matke maloletého právo na spravodlivý proces. Dôvodila, že povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, vyplývajúca z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, znamená právo strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, pričom jeho porušením sa strane odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, proti ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Odôvodnenie musí vyhovieť najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. Odôvodnenie má obsahovať „dostatok dôvodov a súčasne ich uvedenie má byť zrozumiteľné, súd je teda povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská“. Súd je povinný dôkazy navzájom si odporujúce hodnotiť a ďalej zdôvodniť, napr. prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne aj, prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol vôbec zaoberať. Tieto nedostatky odôvodnenia spolu s tzv. opomenutými dôkazmi (o ktorých súd v konaní nerozhodol vôbec) zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Mala za to, že odvolací súd z uvedených zásad dôsledne nevychádzal. Za arbitrárny, prekvapivý a v absolútnom rozpore s odvolaním matky a listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise považovala dovolateľka predovšetkým záver odvolacieho súdu, že úprava styku súdom prvej inštancie zabezpečí pravidelnosť styku otca s maloletým, a tým umožní, aby režim maloletého nebol narušený. Tento záver odvolacieho súdu je však v úplnom rozpore s vyjadrením matky, ktoré je obsiahnuté v jej odvolaní, a to v tom smere, že súd prvej inštancie bez poznania režimu maloletého dieťaťa - doččaťa, rozhodol tak, že prikázal styk otcovi maloletého 4x do týždňa po niekoľko hodín bez prítomnosti matky. Poukázala na skutočnosť, že realizáciou neodkladného opatrenia v takom znení, ako bolo vydané, by bol ohrozený zdravotný a psychický stav maloletého C.. Navrhla napadnuté uznesenie zmeniť tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým jedenkrát za 14 dní v čase od 13.00 do 15.00 hod. výlučne za neustálej prítomnosti matky v mieste jej trvalého bydliska a pobytu maloletého.

4. Procesný opatrovník navrhol, aby súd upravil styk s maloletým tak, že bude v prítomnosti matky.

5. Otec navrhol dovolanie matky ako neprípustné a nedôvodné zamietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) skúmal, či je dovolanie matky procesne prípustné.

7. Ustanovenie § 76 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) vymedzuje prípady, v ktorých (v pôsobnosti tohto zákona) dovolanie prípustné nie je; neupravuje teda, kedy (v pôsobnosti tohto zákona) je dovolanie prípustné. Vzhľadom na to, že v danom prípade nejde o vec, na ktorú by sa vzťahovalo ustanovenie § 76 CMP, bolo potrebné aplikovať § 2 CMP. V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa totiž na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Prípustnosť dovolania matky bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

8. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, a to z dôvodu § 420 písm. f/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace

procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolateľka namieta, že bolo porušené jej právo na spravodlivý súdny proces, pretože napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, je prekvapivé a arbitrárne.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. K tvrdeniu dovolateľky, že odvolací súd sa riadne nevyrovnal s jej odvolacími námietkami týkajúcimi sa najmä porušenia režimu maloletého dieťaťa a nutnosťou prítomnosti matky pri realizovaní styku s otcom, dovolací súd poukazuje na doterajšiu judikatúru najvyššieho súdu - R 111/1998, R 2/2016, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016, v zmysle ktorých nedostatok odôvodnenia rozhodnutia (nepreskúmateľnosť) bol považovaný len za vlastnosť rozhodnutia súdu, ktorý zmätočnosť rozhodnutia nezakladá. Dovolací súd z tohto dôvodu dáva dovolateľke do pozornosti aj stanovisko R 2/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016.

12. V právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016, je preto opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia alebo napríklad nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúcim „strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

13. Na základe uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že je neopodstatnená námietka dovolateľky, že postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Z týchto dôvodov, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, dovolací súd preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

14. Dovolací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.